

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 ună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

## INSERTIUNILE

Un sir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Nimeri singuratici à 5 cr. se vënd la »Tipografia», soc. pe acțiun

Nimeri singuratici à 20 bani se vënd la librăria G. Cărlan, Ploesti

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## Nesocotiții.

(\*) Sînt multe cuvînte defavorabile cu cari trebuie caracterizați Maghiarii ca politicieni. Între acestea, unul dintre cele mai potrivite e: *nesocotița*.

Într'adevăr, tot ceea-ce se întîmplă astăzi în viața politică maghiară, tot ceea-ce spun, strigă și comit oamenii politici ai Maghiarilor, — nu-i decât cea mai patentă nesocotiță, în raport cu împrejurările reale, în cari se găsesc ei.

De un bun cîrd de timp se vîd în politica monarhiei semne, se aud glăsurile, se dau în vileag lucruri, cari toate își concentrează rostul spre același fapt foarte important: *factorii conducători dela Viena par a se împrieteni mereu cu adevărul, că numai transformări politice serioase pot da imperiului tăria și stabilitatea, necesare unei mari puteri...*

S'au desfășurat și se desfășoară mereu înaintea ochilor noștri evenimente, cari certifică necesitatea imediată a transformărilor politice serioase și reglementarea elementelor desordonate și desordonante din ambele părți ale monarhiei.

A trecut timp, de cînd ne-a fost dat să vedem unul dintre evenimentele cele mai îmbucurătoare pentru naționalitățile subjugate ale imperiului: dîncolo de Leitha, eghemonia germană a fost zdrobită de prevalența justă și legală a majorității popoarelor elote.

Și credem, că nu trebuie să trăim mult, pentru a vedea repetîndu-se același fenomen la noi, în *Ungaria...*

Aici e și mai imediat necesară zdrobirea eghemoniei maghiare, pentru-că pe zi ce merge Maghiarii, cu actualele lor țeluri politice temerare și stupide, se dovedesc ca un element incapabil de guvernament și distructiv al ordinii și legalității.

Pentru politicieni cu mintea sănătoasă, cum nu sînt între Maghiari, fa-sele grave prin care trece monarhia ar fi prea suficiente, ca să-i avertizeze în vederea sorței ce-i așteaptă și să-i prevină a nu mai comite la nesocotițe, cari se le agraveze iremediabil poziția în fața transformărilor viitorului politic apropiat al monarhiei.

Datorîța cea mai înaltă a politicienilor maghiari ar fi să se lapede măcar acum de caraghioasele lor planuri »mari» și să înțeleagă măcar odată adevăratul rost al situației, în care se sbugăscă imperiul.

Ar trebui să înțeleagă politicienii de frunte ai Maghiarilor, că vremea eghemoniilor e pe sfîrșite și la noi. Ar trebui să priceapă la timp, că a sosit rîndul egalei îndreptățiri faptele (au ilusorice ca acum!) a tuturor naționalităților, cari constituiesc această mare împărăție poliglotă.

În consecință, descreșterea lor politică de acum ar trebui s'o înmormînteze cu toată ceremonia, și în locu-i să înaugureze Maghiarii politica sănătoasă a recunoașterii, că »statul unitar național-maghiar» este o gogoasă dintre cele mai colosale ale secolului al XIX-lea, ear' opresiunea barbară ce se aplică naționalităților nemaghiare reprezintă o crimă de o sută de ori mai mare decît o miie de juste »Dreyfusiade» la olaltă.

În loc de a proceda însă în chipul acesta, Maghiarii persistă cu idioată încăpăținare pe lîngă politica lor nesocotiță la gradul cel mai înalt al nesocotiței.

Satul arde, baba se pieptenă. Imperiul se află în cea mai gravă situație, cavalerii maghiari se bat în duel, pentru... draguța de »constituție maghiară».

Recunoaștem, că obstrucția opoziției maghiare unite are și un sens bun: acela de a nimici guvernamentul atît de brutal al companiei *Tisza-Bánffy-Perczel*.

Ei, dar' lupta asta ar fi înțeleaptă și de folos patriei, dacă scopul ei l'ar constitui o problemă mult mai impor-

tantă, problema de viață a Ungariei: *Nimicirea eghemoniei atît de brutale a Maghiarilor și rezolvirea bună a chestiunii naționalităților.*

De asemenea probleme însă oamenii politici maghiari habar n'au și nu vreau să audă un cuvînt despre ele.

Ei sînt atît de nesocotiți, încât militează pe lîngă politica egoistă cea mai repugnantă: nu se vîd decît pe ei, nu se socotesc decît pe ei, nu se îngrijesc decît de ei!

S'a răscolat opoziția maghiară unită în contra lui Bánffy și a lui Tisza, pentru-că sub cărma pașei dela Bistrița au suferit și ei nescari lovituri... Une-ori poate nedrepte, de alte-ori însă poate și — meritate. Și, în lupta lor, tipă opoziționalii, că Bánffy a ucis scumpa »constituție maghiară» și că a dat naștere urgisitului de... *ex-lex*.

Așa merge povestea, fără sfîrșit: *alkotmány* și *ex-lex*, *alkotmány* și *ex-lex*, și earăși aceleași vorbe mereu...

Duc între ei luptă nebună, luptă desperată. Dar' cînd e să se decidă lupta, așa cum trebuie decisă, adevă spre batjocura lor a tuturor, deoparte ca și de alta, — atunci repede se gîndesc — la... pace.

Și nu vîd bieții, că țeara, adevă-rata feară nu vrea să știe de comedile lor »constituționale», ci așteaptă, răbdînd jugul greu, — mîntuirea ce residă în transformarea serioasă a monarhiei.

Nu vîd Maghiarii acest fapt și nu vîd nimic ce-i faptic, pentru-că ei sînt utopiști, se nutresc cu fantasmagorii.

Nesocotiți în trecut, au rămas nesocotiți astăzi, și nesocotiția proprie va contribui a se face un sfîrșit eghemoniei lor barbare!

Sibiu, 24 Ianuarie n.

**Un American despre Austro-Ungaria.** Americanul A. Lawrence Lowell a scos de curînd o carte: »Guvernele și partidele de pe continentul european». Pe baza unor studii proprii Americanul arată stările din diferite state ale Europei.

Despre Austro-Ungaria zice într'un loc:

»Dacă Franția se poate numi **laboratorul experimentelor politice**, atunci Austro-Ungaria e un **muzeu de curiozități politice**, între cari raritatea primă e relațiunea dintre Austria și Ungaria.

Despre Ungaria, succesul celor-ce au extirpat neamul Indianilor, se exprima favorabil. Bunăstarea ei o aserie **largei autonomii** ce se mai practică. Recunoaște, că Maghiarii au supus celelalte naționalități nu numai **conducerei**, ci chiar **stăpînirii** lor, dar' nu-i desaproabă, ci le laudă consecunța. Totuși sfătuește pe politicienii maghiari să se păzească de extravaganțele sovinișmului orb...

**Crisa.** Șansele împăcării au început să se urce. Toamă ca la bursă. Cînd scad, cînd se urcă. Motivul urcării e de astă-dată *împrejurarea, că cu Bánffy, plecat la Viena se face raport Monarchului despre starea tratativelor, a mers și Széll, cel mai mare stăruitor pentru legarea compromisului cu opoziția. Bánffy a fost primit ieri, luni, la orele două, în lungă audiență din partea Monarchului, și tot ieri i-s'a acordat audiență și lui Széll, care a făcut Monarchului un expozu amănunțit asupra situației politice din Ungaria. Széll a făcut apoi vizite prim-ministrului austriac Thun, ministrului de externe Goluchowski, etc.*

Combiția politică e deci următoarea: **Bánffy** cedează locul de prim-ministru maghiar lui **Széll**, care la rîndul seu va lega doritul **compromis cu opoziția**, între toate împrejurările și cu ori-ce preț. De aceea, șansele împăcării, — cresc pentru astăzi.

**Din parlament.** În ședința de ieri, luni, **presidentul a anunțat moartea deputatului din Cluj, Dr. Groisz**, căruia i-a făcut mari elogii pe tema, că era om de știință. S'a intrat apoi în ordinea zilei, mai bine zis în **obstrucția tehnică**, și pînă la amiază s'au terminat votările nominale, rămase din ședința premergătoare. În decursul ședinței s'au mai cerut și alte două votări nouă, cari însă au rămas pentru ședința proxima.

**Merge bine cu obstrucția pe banii — țerei.**

**Chestia macedoneană.** Presa rusească începe a se ocupa serios cu chestia macedoneană. »**Novosti**» din Petersburg, apreciînd într'un număr mai recent situația din Macedonia, face următoarele constatări importante:

»Pînă acum a știut Poarta să exploateze certe dintre popoarele Macedoniei, și să mențină pacea în afară prin o concentrare mai mare de forță armată în Macedonia. Dacă însă chestia macedoneană, va lua, după-cum e de temut, aceeași direcție pe care a luat-o chestia armeană, situația Porței are să devină foarte grea, și puterile europene vor trebui sără indoială să iese singure în mîna deslegarea acestei chestiuni enorm de complicate și foarte serioase. Este speranță, că va succede Rusiei și Austro-Ungariei să delature primejdia, care, în forma chestiei macedonene, ar pute pune pe tapet întreaga chestie orientală. Ce se atinge de situația generală în Turcia, putem zice, că ea nu s'a ameliorat de loc. Călețoria împăratului Wilhelm la Ierusalim s'a dovedit foloștoare numai pentru Germania, nu însă și pentru Turcia.

Va să zică, fiindcă Poarta nu mai poate concentra putere armată în Macedonia, Rusia, după-cum am anunțat ieri, a umplut Marea-Neagră cu vase de război, gata toate de luptă. Numai că vasele de război ale Rusiei, n'au ce face în Macedonia, ci te trezești într'o bună dimineață că au luat direcția spre Constantinopol, și s'au oprit în apele Bosforului. Căci mari și minunate sînt tainele diplomației rusești.

## COMPROMISUL.

Astăzi cunoaștem punctele de împăcare ale opoziției maghiare din parlament și cunoaștem și propozițiile guvernului. Deputații însărcinați cu formularea, predarea și primirea lor, n'au putut să le mai țină în secret, ci le-au dat publicității. Le publicăm și noi, după gazetele străine, ca publicul nostru se vadă exact și se poată judeca, în plină cunoștință de cauză, despre ce e vorba.

## Punctele opoziției unite.

La provocarea guvernului, ca opoziția să-și formuleze pretensiunile, s'au precizat din partea opoziției unite, următoarele condițiuni de pace:

I. Demisionarea cabinetului Bánffy, ca prima condiție a restabilirii unui mers regulat în discuțiile parlamentare.

II. Opoziția va continua tratativele cu noul ministru-president, care însă se nu reprezente continuitatea sistemului actual anti-constituțional.

III. Tratativele cu noul guvern le va purta opoziția pe baza următoarelor principii:

1. Nu va împedea votarea provisorului cu Austria, pe șese luni, deș partidul kossuthist va vota contra, rămînînd credincios punctului seu de vedere.

a) provisorul se votează pe baza §-ului 68 art. de lege XII. din 1867, accentuându-se aceasta în noua lege, fiindcă în înțelesul acestui paragraf, pactul cu Austria a înecat la 31 Decemvrie 1867, ear' legea din 1868, art. I, nu e basată pe acest paragraf;

b) provisorul votat va fi definitiv ultimul provisoriu;

c) în decursul acestui provisoriu se poate lega pactul vamal și comercial cu Austria, însă numai pînă la finea anului 1903, cînd expiră contractele legate cu străinătatea; și numai pe baza §-lui 25 din art. de lege XII. din 1867, adevă: *cu parlamentul austriac*, prin urmare, cu exchiderea §-lui 14, nerecunoscut de legile ungare;

d) dacă pactul nu se poate lega astfel, să se precizeze în lege, că se creează *teritor. vamal independent* pe seama Ungariei, ear' complexul de legi, aflătoare acum pe masa parlamentului maghiar, se ofere Austriei *ca contract*, pe care Austria ar ave să-l lege cu Ungaria pînă la finea anului 1903;

e) în acest cas, dela 1903 încolo. Ungaria ar lega contracte separate cu străinătatea, avînd *teritor. vamal independent*.

2. Revisuirea *legei electorale*, cu deosebită privire la libertatea și curățenia alegerilor; mai departe unificarea censului, *extinderea dreptului electoral* și ștergerea dispoziției, ca restanțierii de dare să nu poată fi luați între alegători.

3. Introducerea *judecătoriei curiale* în chestii de alegere și regularea prin lege a tuturor chestiilor electorale,

4. Suprimarea manuării volnice a dreptului de candidare la alegerile funcționarilor, precum și a influențării neîndreptățite a autorităților publice, asupra alegerilor *comunale și comitatense*.

5. Regularea prin lege a raporturilor de serviciu pentru toți funcționarii publici.

6. Revisuirea urgentă a tuturor legilor referitoare la căile ferate vicinale, cu deosebită privire la *incompatibilitate*.

7. Însășirea *legei de incompatibilitate*, ear' pînă atunci stricta executare a *legei existente*.

8. Motivarea *legei pensiunilor* și a normelor de pensionare. Pînă atunci stricta examinare a actualelor chestii de pensionare.

9. Legile referitoare la aceste invoieli să se voteze încă în sesiunea prezentă.

Omajială mulțumită M. Sale Monarchului, pentru înțepunțirea dată de a se începe tratativele și exprimarea dorinței ca M. Sa să se îndure prea grațios a-și procura informații asupra situației politice din mai multe părți.

Dacă opoziția va ajunge la înțelegere cu noul ministru-president asupra acestor puncte, va contribui la aceea ca eficacitatea normală a parlamentului să fie restabilită.

Se știe că ministrii maghiari au alergat cu punctele acestea la Viena, și au primit însărcinare dela Monarch să facă propoziții nouă opoziției unite. Guvernul și-le-a precizat astfel:

## Propozițiile guvernului.

Cum am anunțat la timpul seu, guvernul a răspuns în scris. A declarat din capul locului că dorește pacea.

Prima condiție negativă pentru a ajunge la pace e însă aceea, ca să se elimineze din cadrul tratărilor punctele referitoare la *revisuirea legei electorale*, la alegerea funcționarilor, la alegerea reprezentanților comunali și municipali, la pragmatica de serviciu, la legile căilor ferate vicinale și la legea de incompatibilitate. În schimb să fie luat *pactul cu Austria*, fiindcă referitor la acest punct s'au stabilit înțelegeri între ambele guverne, pe cari coroana le-a în-cuviințat și le va pretinde dela fiecare guvern următor.

Eliminându-se materialul înșirat din discuție, guvernul pășește cu următoarele dorințe pozitive:

1. Opoziția nu împedea alegerea *presidentului de cameră* (Perczel president, Daniel și Talián vicepresidenți).

2. Opoziția înlesnește votarea indemnizării pe patru luni și votarea absoluturului necesar.

3. Votarea provisorului financiar cu Croația.

4. Consimte ca *statul quo* cu Austria să mai dureze un an, fără privire la aceea că în Austria se admite pe baza §-lui 14.

După-ce s'au întîmplat toate acestea *Bánffy se retrage* ca să facă loc unui nou guvern. Sub noul guvern opoziția nu va împedea:

Regularea raporturilor cu Austria pe 10 ani, adevă pînă la 1907, în forma unui *pact vamal*, legat pe baza §-lui 61 art. de lege XII. din 1867.

Dat fiind că legarea pactului e foarte dubioasă, guvernul e învoit, dacă cere opoziția, ca peste două săptămîni se vină cu o altă lege, care să reguleze chestia contractelor vamale și comerciale între Austria și Ungaria *în forma unei instituțiuni independente*, pe baza §-lui 68 din legea XII. anul 1867. Cuprinsul acestei legi va fi scos din legile prezentate dietei. Legea va acorda o liberă comunicație și o tratare egală între ambele state, pe baza unei perfecte reciprocități, asigurată din partea Austriei pe temeiul §-lui 14.

Forma *contractului* e exchisă și guvernul acceptează numai forma unei dispoziții independente. În dispozițiile acestea vor fi trecute toate garanțiile cuprinse în art. I. de lege din 1898 pentru cazul că Austria ar vătămă reciprocitatea.

Regularea aceasta ar dura pînă la 1903. Ar trebui însă să se accentueze în lege, că la anul 1901 vor trebui începute tratările pentru legarea pactului vamal și comercial, precum și pentru legarea de contracte cu străinătatea. Dacă pînă la finea anului 1903 nu s'ar pute lega pactul vamal și comercial, *stările create prin această lege, prin urmare și legea însăși, rămîne în vigoare pînă-cînd legislativa nu dispune altcum*. Pe calea aceasta e exchisă intrarea unui nou provisoriu și repetarea unei stări de lucruri în afară de lege (*ex-lex*).

Cu privire la revisuirea regulamentului de casă, cererile guvernului sînt următoarele:

Ideea fundamentală e, că *presidentului*, care e supremul păzitor al intereselor de partid, să i-se dea drepturi, pînă la întrebunțarea forței *brachiiale* și a puterii armate. Să se facă deci următoarele modificări:

La autenticarea protocolului și la precisarea întrebărilor se nu poată vorbi decît cel mult șese oratori, și fiecare se nu poată vorbi mai mult decît cinci minute. În astfel de chestiuni camera decide cu *votare simplă*. Sub votare simplă se înțelege totdeauna votarea prin sculare și ședere.

Asupra chestiilor, dacă trebuie puse la ordinea zilei *moțiunile* pentru a fi motivate, decide camera tot cu votare simplă.

Asupra admiterii, ca cineva să vorbească înainte de a se intra în ordinea zilei, decide camera odată, ori-căți ar cere să folosească acest drept. Dieta nu poate veni deci în poziție, unui deputat să-i permită ca se vorbească înainte de a se intra în ordinea zilei, ear' altuia să nu-i permită.

Ședința nu se poate închide înainte de a se stabili ordinea de zi pentru ședința proxima.

Propuneri pentru schimbarea timpului precizat pentru ordinea de zi, trebuie predate în scris *presidentului*, ear' *presidentul* are să le comunice camerei imediat. Asupra acestor propuneri camera decide la finea ședinței, cu votare simplă. Pe calea aceasta, cu o simplă votare, *ședința poate fi declarată de permanentă*.

Moțiuni, făcute de zece sau mai mulți deputați, după-ce au fost discutate, nu mai pot fi susținute la urmă decît de primul subscrisor, căruia singur îi compete cuvîntul din urmă.

Presidentul poate să detrăgă cuvîntul deputaților cari cer cuvîntul în chestii personale și pentru rectificarea cuvîntelor rîu înțelese, în momentul în care observă că respectivul nu vrea alta decît se zădărnicească mersul *debaterei*.

Discuția asupra tipăririi moștunilor e exchisă.

Amnarea votării pe ședința următoare trebuie să fie cerută în scris, nu de zece, ci de douăzeci de deputați.

După închiderea discuției nu are loc decât o singură votare, ori-câte întrebări ar fi de pus.

În cas de turburare de ordine și de nesupunere față de president, presidentul suspendează ședința și, grijește ca ordinea să fie restabilită. Astfel de cazuri trebuie trecute la comisia de imunitate, care la prima ocaziune poate să facă propuneri de excludere.

Pentru a restabili ordinea și a efectui excluderea, presidentul e dator să folosească brăchiu, ear' în cas de necesitate, poate face us, pe propria sa responsabilitate, și de puterea armată. Procedura sa va fi examinată de comisia de imunitate, și anume, presidentul are să facă raport camerei despre cele întâmplate, ear' raportul seu trece, fără discuție, la comisia de imunitate.

Comisia face raport în decurs de 24 ore, ear' camera decide pe temeiul acestui raport, de poate să încuviințeze procedura guvernului sau o declară de nevalidă. Discuția nu se admite în asemenea cazuri, ci numai referentul comisiei și referentul minorității au cuvânt.

Acestea sunt propozițiile guvernului, la cari opoziția unită a răspuns următoarele:

### Replica opoziției.

La început era vorba, ca bărbății de încredere ai fracțiunilor opoziționale din dietă să respingă cu indignare pretenziunile baronului Bánffy, pe scurt și energic. Au venit însă la sentimente mai bune; și cu privire la faptul, că baronul Bánffy împlineste o misiune cu care a fost însărcinat din partea coroanei, și că opoziției să nu i-se poată face imputarea, că a denegat cu încăpăținare orice apropiere în chestia pactului, au decis să respingă pretenziunile guvernului, dar' să motiveze respingerea. Elaboratul e compus de contele Apponyi, și în el se vorbește mult tocmai în chestia pactului. Nu pentru-că opoziția ar pune pondul cel mai mare pe pact, — căci esențiale sunt pentru opoziție reformele interne, — ci ca să se știe părerea opoziției în chestia pactului. Opoziția declară în replica, că după experiențele făcute, cu Bánffy nu mai stă de vorbă, prin urmare, ori se vină alt guvern ca să continue tratativele, ori Bánffy facă-și mai departe de cap.

Opoziția nu cedează nimic din punctele ei, ear' ce privește revisuirea regulamentului de casă, nici nu intră în tratări asupra unor astfel de propoziții.

Replica a fost înmanată prim-ministrului Bánffy prin intermediarul Szilágyi.

### Ce face guvernul?

Am anunțat ieri, că Bánffy a plecat la Viena și că a umblat prin Viena și Széll Kálmán, presupusul urmaș al lui Bánffy. Faptul, că Bánffy a plecat singur, nu în tovărășia celorlalți colegi,

se explică astfel, că a plecat să-și dea demisia, pentru a pute face loc lui Széll. Despre Széll se vorbește, că dorește pacea și va lega compromis cu opoziția, fie cu ori-ce preț.

## LIBERTATEA

de  
JOHN STUART MILL.

— Traducere de Teodor V. Păcățian. —

### VI.

#### Aplicarea.

(Urmare și fine).

Astfel, în administrația comunală, precum și în statele din Noua-Englteră, toate afacerile, cari nu se pot mai bine conduce din partea celor direct interesați, până la o mică parte din ele ar pute fi conduse de funcționari aleși din partea direcției locale. Pe lângă aceasta, s'ar acorda fiecărui guvern de feară, cuvenita supraveghere centrală, prin secțiile pentru afaceri comunale. Organul acestei supravegheri ar aduna, — întocmai ca într'un focar, — toate informațiile și experiențele diverse, provenite din conducerea acestui ram de afaceri publice în toate comunele din activitățile analoage ale altor țări, și din principiile generale ale științei de stat. Acest organ central, ar trebui îndreptățit să experimenteze toate procedurile, ear' datorită sa specială ar fi, de a face folositoare tuturor celorlalți experiențele făcute într'o anumită localitate.

În urmarea poziției sale înalte, și a cerului seu larg de vederi; liber fiind și de ori-ce prejudecări și instituțiuni înguste: sfatul seu ar sta, negreșit, în mare vază. Adevărata sa putere însă, — ca instituție permanentă, — ar trebui, după părerea mea, să se limiteze la silirea funcționarilor comunali, de a se supune legilor conducătoare. În toate afacerile, cari nu sunt regulate prin norme generale, — funcționarii acestia au să fie lăsați în grija aprecierii lor proprii, pe lângă responsabilitatea ce o datorează alegătorilor lor. Pentru violarea normelor, să fie responsabili legei, — ear' normele însăse să fie stabilite din partea legislației. Autoritatea centrală administrativă, n'ar avé decât să controleze executarea; și în cas că executarea nu s'ar face în mod cuviincios, — conform stărei lucrului, — ar avé ori se provoace judecătorii, ca ele să câștige respectul legii, ori să se adreseze alegătorilor, ca acestia să delature pe funcționarii, cari nu execută legea în adevărul ei spirit.

De așa natură e, conform baselor sale generale, supravegherea centrală, pe care direcția pusă în Engiltera în fruntea afacerilor săracilor o exercită în țara întreagă asupra administrației impositelor pentru săraci.

Toate drepturile, eșite din limitele acestei direcții, au fost justificate ca necesare, în cazul special, când era vorba de delaturarea obiceiurilor înrădăcinate în administrația coruptă, obiceiuri, cari atingeau nu numai comuna, ci și comu-

nitatea. Căci nici o comună n'are dreptul moral de a face din sine, prin dispoziții rele, un cuib de pauperism, care, necesarmente, ar trebui să se scurgă și în alte comune, corumpând starea morală și fizică a întregii comunități muncitoare.

Puterea unei autorități supreme, cu privire la constringerea administrativă și la legislatura subordonată (care însă din respect față de opinia publică, să exercită în măsură foarte restrinsă, este pe deplin îndreptățită în cas de supremă importanță națională, dar' nu-și află la nici un cas locul în supravegherea intereselor curat locale. Un organ central, pentru informarea și instruirea tuturor comunelor, ar fi însă în toate resorturile administrației, de valoare egal de mare.

Un guvern nu poate desvolta destulă activitate, care să nu împedecă, ci să promoveze și să esciteze silința și dezvoltarea individuală. Răul începe abia atunci, când guvernul trebuie să-și pună în mișcare activitatea proprie, pentru a provoca forța și activitatea singuraticului; când în loc să instrueze, se deef sfat și, dacă se cere, să mustreze chiar, — el încătușează munca altora și o dă la o parte, pentru a face loc muncii sale proprii!

Valoarea unui stat, în cursul vremii, e valoarea indivizilor din cari e compus statul. Ear' statul, care pune interesele extinderii și înălțării spirituale a indivizilor sei, înapoia unei destoinicii, cam ridicare, administrative, — sau poate numai înapoia aparenței acestei destoinicii născută din exercitiul lung în afacerile administrative; statul, care împedecă pe cetățenii sei în dezvoltare, pentru a posedea în ei, fie chiar pentru scopuri utile, — unelte acomodate; va experia, că cu oamenii mici, într'adevăr nu se pot executa lucruri mari, și că perfecția mașinării, căreia statul i-a jertfit totul, — în cele din urmă tot nu folosește nimic, fiindcă îi lipsește puterea vie, pe care statul a preferit să o elimineze, numai pentru-ca mașina să funcționeze mai ușor.

## Lucian Bolcaș.

— Voci din presă. —

Gazeta Transilvaniei reproducând din »Tribuna» — sentența — ministrului Wlassics, o comentează astfel:

»Amănutele, ce es la lumină despre prigonirea tinerului universitar român dela academia de drepturi din Oradea-mare, sânt așa de monstruoase, încât dacă nu am ști de unde vin acele prigoniri și ce scop infernal au, ni-s'ar părde de necrezut.

Este cel mai odios act de vindictă politică, ce l-a săvârșit ministrul unguresc al instrucțiunii publice față cu studentul român Bolcaș în afacerea cercetării disciplinare orînduite asupra lui.

Cunoaștem fazele, prin care a trecut acea cercetare disciplinară, pornită în contra tinerului academic fără de nici un temei real, căci i-s'au imputat »agitațiuni naționale» acolo, unde nu putea fi vorba, decât de manifestarea cea mai firească a sentimentelor de iubire pen-

tru propria limbă și naționalitate. Dar' actul de răbdare — căci așa trebuie să-l numim, fiindcă așa se prezintă în realitate — nu s'a mărginit numai la o disciplinare dreaptă, ori nedreaptă, pe temeiul regulamentului disciplinar al academiei ungurești oradane, ci s'a transformat, în urma unei deciziuni volnice și despotice a ministrului Wlassics, într'o pedeapsă grozavă, care depășește toate limitele de drept și care după legile existente s'ar pute aplica numai prin sentență judiciară unuia care a comis o crimă mare.

Eliminarea studentului Bolcaș dela toate școalele superioare din Ungaria, și încă cu adausul, că ori-ce diplomă și-ar câștiga el la o școală superioară din străinătate, nu se va nostifica în Ungaria, este în realitate egală cu o exilare pe viață. Căci ce înseamnă alta a nu lăsa pe un tiner să-și facă studiile în țară și nici să se folosească de cele-ce le-a făcut în străinătate, pentru a-și asigura o existență în patria sa, decât a-l exila de fapt pentru totdeauna de aici? Ceva asemenea nu s'a mai întâmplat față c'un student universitar nici sub regimul cel mai aspru al cnutei rusești.

## Cronica zilei.

Sibiu, 24 Ianuarie n.

Din jurul Huedinului ni-se serie: Ziaristica e forul unde apelăm când cerem justă judecată. Și nimenea nu judecă mai imparțial, mai just ca cei puși în fruntea tuturor, atunci când clare informații li-se dau. Corespondenții deci au îndoită responsabilitate despre informațiile ce dau ziarului, e bine să rămână ei deci, pururea calmi și justii. Nu jocurile de vorbe bombastice mântuesc steagul, ci enararea întâmplării în linie dreaptă, condensată prin fine și coregătoare mustrări. Să grijim când excelăm în zel, căci excesul omoară cauza. Nu escus și nu incus. Enarez faptul: În nr. 257 anul trecut paremi-se, corespondentul »n. u.» descrie întâmplările dela alegerea pentru congregație, din Almaș. Serie cu mult talent și cu laudabil entuziasm, raportul dă în lumină feciorească preludiul de-sastrului.

Ca o disonație misterioasă însă, apare preodonul preludiului, în persoana notarului Nicolae Cruciu, om cunoscut până aci de just, echitabil și sirguincios. Unii ne-am mira. Notarul Cruciu apelează la »forța brachială» pentru a împlini comanda șefului seu Kertész? Dar' noi cunoaștem pe notarul Cruciu om onorabil, care dacă nu a perorat vre-odată dela amvon entuziasm național, dar' nici-odată nu s'a rușinat a spune și a arăta că-i Român. Pus între Schila și Caribde, »mi-ar plăce să ved care altul ar face mai mult decât el în chestia națională. Dar' nu escus. Nicolae Cruciu e destul de măiestru pentru a lumina publicul, și el sigur nu va lăsa să i-se umbrească conștiința. A comis și el exces de zel când a zis cătorva juri că ori se voteze ori se plece. Asta însă nu-i forță, doar' nici morală... Ear' a face cas dîntro' mică scădere de-o clipă pe conta conștiinței naționale bine desvoltată a unui om, e o eroare. Și erori se nu comită corespondentul nici-când. Datorită ni-e să facem pace, prietenii cauzi se câștigă, prietenii cari au înfruntat și în sus și în jos. Și se nu fiu spre supărăciune.

### Pedecă.

Fond de pensuni pentru advocați. Camera advocațială din Budapesta din nou a împorspătat chestiunea în-

ființării unui fond de pensuni pentru advocați. După-cum se anunță proiectele pentru acest fond sânt deja isprăvite, asemenea e gata și partea specială și matematică a acestor proiecte. În curând acest proiect se va trimite tuturor camerelor advocațiale din feară. Înființarea acestui fond e aproape sigură, de oare-ce regulamentul advocațial are o dispoziție conform căreia camerele au dreptul să silească pe membri ca să solvească o anumită dare pentru scopurile fondului de pensuni.

Fasiunile asupra datoriiilor intabulate pe case ori moșii. Cei-ce plătesc interese pentru datorii, sau rente intabulate pe case și pământuri ale lor, dobândesc un scăzământ al dărei suplimentare, adecă a aruncului după darea de casă și pământ, dacă fac în timpul presoris de lege fasiunile lor asupra acestor datorii intabulate. Fasiunile se pot face până la 31 Ianuarie st. n. pe blanchetele, ce se capătă la toate primăriile (antistiile) comunale și se pot preda în decursul orelor de oficiu provăzute cu datele și cu subscrierea de lipsă. La cas de boală sau ivindu-se altă pedecă, din pricina căreia cineva n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împedecat îi stă în drept a face o cerere de justificare, arătând cauzele pentru care a fost împedecat și înaintând fasiunea datoriiilor sale pe imobile încă până la 15 Februarie a. c. tot la primăriile comunale și la percepțoriile orășenești. Cel-ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n., sau n'a justificat întârzierea ei până la 15 Februarie st. n. 1899, perde avantajul ce i-l dă legea pe acest an, adecă nu i-se mai scade nimic din aruncul după casă și pământ.

Diplomație și în biserică. În capela consulatului englez din Berlin este datina ca la sfârșitul fiecărui serviciu divin să se facă rugăciuni pentru regina Victoria și familia ei, apoi pentru regele și regina Prusiei, pentru veduva împăratului Frederic și pentru presidentul Statelor-Unite din America. Magistrul de ceremoniale a reginei Victoria a dat acum un ordin, ca în viitor mai întâiu să se facă rugăciuni pentru presidentul Mac Kinley și numai după aceea pentru regele Prusiei și pentru ceilalți. Dispoziția aceasta e o dovadă despre intințele legăturii diplomatice pe care le întreține Anglia cu Statele-Unite.

Relații postale cu România. »Românul» de Sâmbătă spune: Guvernul bulgar ar fi protestat contra dispoziției luate de direcția postelor noastre de a taxa cărțile postale din Bulgaria cu 10 bani, pe când ar trebui să se bucare de aceeași favoare care se acordă scrișorilor pentru țările limitrofe, adecă a fi taxate cu 5 bani.

Același lucru s'a petrecut și cu Ungaria...

În restul frasei vechiul organ bucreștean e foarte aspru față cu dl Chiru, directorul postelor române, de aceea nu mai putem cita literal. Zice însă, că inovația aceasta se datorește numai dlui Chiru, pe care guvernul nu-l aproabă.

În zilele trecute un înalt funcționar român a umblat la Budapesta să confereze cu autoritățile ungare în cauza cărților postale »limitrofe».

Mijloace pedagogice în o școală de stat. O femeie din Alsă-Tanya (Seghedin), a făcut arătare împotriva învățătorului dela școala de stat de acolo, că numai cu ajutorul bătei vrea să bage știința în capul elevilor și că drept pe-

## FOIȚA „TRIBUNEI“.

### Regina binefăcătoare.

#### — POVESTE —

de  
Carmen Sylva.

A fost odată o regină bună la inimă. Ea jîndea să curme toate suferințele pe cari le vedea pe pământ. Cu cât făcea însă mai mult bine, cu atât par'că nevoile sporeau. Mijloacele ei erau neindestulitoare ca să ajute pe cei săraci; cu vorbe nu putea mântui de dureri pe cei-ce jleau și mâna ei nu putea vindeca toate boalele. Credea însă cu neputință că D-zeu se fi vrut o lume așa de plină de neajunsuri, și-și închipuia că dacă oamenii ar ști să se poarte ar fi negreșit fericiți. Atunci se duse la biserică și înălță o rugăciune de a cărei putere și îndrăzneală nici nu-și putea da seama în acea clipă. Se rugă ca și aceia cari, în nesocotința lor, nu știu ce s'ar întâmpla dacă li-s'ar împlini ruga.

»Doamne, se rugă ea, de voiu înălță în cale pe vre-un nenorocit, fă ca numai privirea mea să-l mântue de suferințe, chiar dacă ar fi să cadă asupra-mi tot nenorocul lui».

Cu inima îndurerată eși din biserică, întrebându-se dacă D-zeu a ascultat-o. D-zeu pare une-ori a nu ne asculta ruga... Dar' chiar în ziua aceea înțelese că ruga-i fusese împlinită.

Întâlni, purtat într'un cărucior, un băiat care nici-odată nu umblase. Îl cu-

noștea de multă vreme; dînsul iubia din tot sufletul pe regina cea bună. Ca totdeauna, ea se apropiă de el, îl apucă de gingașa mână și, cu glas duios, îi vorbi de repede vindecare. Ochii băiatului se deschiseră tot mai mari, ear' regina simți că-i pierde din trup toată vîlaga. Deodată băiatul se ridică voios: »Par'că aș pute umbla!» strigă el ca în vis; se sculă din culcușul seu de chin și încep să umble, ca-și-cum n'ar fi fost nici-odată olog. Regina urmări zîmbind chiotele copilului, se duse acasă, căzu la pat și zăcu multă vreme de dambă. Nu vră se ieie leacuri; zicea că Dumnezeu o va tămădui, când îi va veni vremea. Așa se și întâmplă.

De atunci ea tot luă asupra-și boale peste boale: orbi, asurzii, amuși, și fu prinsă de friguri; dar' tot mai frumoasă, mai tînără și mai luminoasă eșia din aceste încercări. Nici-odată nu se tînguia.

În curînd eși svon în lume de minunata ei putere de vindecare — deși dînsa nici-odată nu vorbise despre asta — și oamenii începură să năvălească la regină și s'o chinuiau cu suferințele lor, fără să bănuiască ce jertfe le aducea. Se zicea, că regina era primejduită de toate molipsirile și nu voia să se ferească de ele, mai ales când era vorba de copii.

Tot așa cu sărăcia. Știa se născocescă multă spre a găsi altora de lucru; dar' ea de mult nu mai avea nimic și nu-și putea lerta cea mai mică dorință, de oare-ce întotdeauna îi lipseau mijloacele. Cu tot ajutorul soțului ei iubitor — ajunsese ca Sf. Elisabeta: abia de mai avea o haină.

Numele ei era de mii de ori binecuvîntat. Lumea cătă să se apropie de

dînsa, s'o atingă, să-și prindă o privire; căci lumina ochilor ei mîngăia pe cine oglindeau. Păcei care pîrceade dela dînsa nimeni nu-i putea să împotriva.

Mai greu de îndurat îi erau cîsurile în cari nu era înțeleasă, când potolise o zavistie și drept răsplătă trebuia să auză chiar la vatra sa vorbe neplăcute. Uită o clipă că și aceasta era o parte din darul ei binefăcător, și plînsa în taină. Dar' norii se împrăștiară și regina pricepu că și suferințele avea să iee asupra-și relele altora. De atunci răbdarea-i fu neclintită. Oamenii uitară că se purtasera rău cu dînsa și-și închipuiră că necurmat au iubit-o, că n'au hilit-o nici-odată. Ear' dînsa zîmbea o privire din ochii ei le dăruise uitarea.

Întro zi o femeie sîrmană o rugă: »Maria ta, singurul meu băiat e pe moarte. Știu că ai buruieni minunate cari vindecă, când nimic nu mai poate vindeca».

Regina, fără a sta pe gânduri, se duse în pripă lângă patul în care hordăia a moarte tînerul. El deschise ochii împănjenii și se mai uită odată la dînsa. Această privire îi atîță din nou flacăra vieții; răsuflarea i-se întoarse în piept; buzele, reci și vinete i-se rumeniră și se desghetară, ear' muma recunoscătoare se aruncă la picioarele reginei, îmbrățișându-i genunchii.

Întorcîndu-se de astă-dată acasă, regina nu se simți așa ostentă ca de obicei; dar' totuși se aștepta, ca o boală grea, poate chiar moartea, să o pîndească. Care nu-i fu spaima, când a doua zi vîză că singuru-i copil căzu greu bolnav, înaintînd cu pași repezi spre moarte!

»Doamne Dumnezeule!» oftă ea. »Această jertfă n'o vei cere dela mine! Trece peste puterile mele!» Zădărnici îi fu ruga! Zădărnice iscusitele ei îngrijiri! Chiar privirea-i perdesse farmecul. Copilul ei nu mai deschise ochii, ci aiura despre ângerii minunat de frumoși și despre flori, până-ce rămase îngepenit și galbin, în brațele ei; ear' regina doborîită, fără lacrimi, fără jelanie, fără puteri, simțea numai că arde de dureri. Din acea clipă parea că darul ei a pîrăsit-o.

Oamenii ziceau, că ar fi pierdut încrederea în minunatele ei buruieni. Veni o vreme de întunecare pentru sîrmana regină. Ea își blăstema făptura și ruga ei. Își aducea vină, că din pricina ei a căzut tot greul nenorocirei sale și asupra îndrăgîtilui ei soț. Lumea îi parea așa de întunecată, ca-și-cum ar fi fost impresurată de o noapte fără zori, fără primăvară, fără pomi frumoși, fără cântec de paseri, fără nimic în fine; nimic din toate ce altă-dată înviorau sufletul ei. Ea, care nu cărtisea nici-odată, căt timp crezuse, că mîntuise pe alții de suferințele lor, găsi astă-dată cerul fără îndurare și nu mai avea tăria, de a se bucura de fericirea celeilalte mame, cruțată de groaznica suferință.

După-ce îndelungă vreme rătăcise în noaptea îndoielii, ea adormi în sfîrșit. Deodată i-se pără, că așa se deschise, că dragu-i copil intră, strălucitor și fericit, că se așeză pe marginea patului, că îi ridică de pe piept povara durerii și îi dădu bucuria cu un rîsul flet ce răspîndea miros de micunele. Apoi el zise cu vocea-i duioasă: »Mamă, nu plînge! Tu m'ai făcut atît de fericit, cum n'aș fi fost pe pământ, cu toată iubirea ta aprinsă! Oare nu 'mi-ai des-

Sinaia, 30 Octomvrie 1898.

deapsă în puterea iernei îi desbracă și le dă drumul afară din școală. Să fi făcut un învățător român așa ceva, foile ovreo-maghiare l-ar fi adus de model de sălbăticiune, așa însă nu prea face larmă și nu le prea doare soarta numărului elevi cari s'au ales cu vânăta de pedagogica mână a dascălului dela școala de stat.

**Prețul menajiei.** Ministrul de honvezi a statuit prețul pe anul 1899, pentru care locuitorii din țeara întreagă sînt datori să provadă cu mîncare în o zi pe honvezi cu ocazia manevrelor sau a călătoriilor ce le vor face.

**Mîncarea pentru soldat** va consta din o furtună (fasole, linte, crumpene etc.) și cel puțin 28 dkg. (1/2 font vechiu) carne de vită friptă ori feartă. Pentru pîne se îngrijește erarul. Cu această mîncare trebuie să provadă fiecare locuitor pe soldatul ce i-s'a dat lui în cuartir.

Pentru această mîncare erarul plătește:

În Cluj 19 1/2 cr.; în Sibiu 21 cr., în celelalte orașe și sate din întreg Ardealul 15 1/2 cr. În Budapesta 22 1/2. În ținutul de dincoace de Tisza 18 cr., dincolo de Tisza 17 1/2. Dincoace de Dunăre 19 1/2 cr., dincolo de Dunăre 21 1/2 cr. În Timișoara 22 1/2 cr. În Pojon 22 cr.

Aceste prețuri s'au stabilit pe baza prețurilor din piețele respective.

**Darea de bicicle.** Primăria orașului Cluj a supus la dare pe bicicliști, prelucrînd un regulament în chestie. Cu toată silința, ce s'au dat clubul bicicliștilor din Cluj și societatea biciclistă regnicolă, ministrul de interne a aprobat regulamentul. Astfel bicicliștii din Cluj au să plătească dare, ceea ce nu ni-se pare așa de nedreaptă ca multe alte dări, cari apasă pe locuitorii sîrmani.

**Iubileul mufului.** Tocmai acum se împlinesc 400 de ani de cînd în Veneția s'a folosit pentru prima-ori muful. Se înțelege că sub cerul pururea sînin al Italiei muful a fost numai o podoabă de toaletă; numai mai tîrziu în țările mai friguroase muful a fost căușit ca să fie apărătorul gingașelor mînuțe în contra frigului.

În anii din urmă muful a fost cam eșit din modă, dar acum cînd își sîrbează și el iubileul, în Paris ear' se folosește cu mare predilecție.

Așa e la modă: toate-s vechi și noue-s toate.

**Conjurație de femei.** În *Miskolcz* cu Anul-Nou s'a introdus o nouă dare comunală, câte 1 cr. de fiecare butelie de soda. Aceasta a produs o mare agitație între femei, și 65 din ele au format o conjurație. Acestea au adresat o scrisoare primarului, în care-l amenință, că dacă nu va face ordine mai bună până la finea anului, dimpreună cu alte aderențe, îl vor ucide atât pe el, cât și pe ceilalți domni dela magistrat.

**Jude maghiar boicottat.** Ungurul e tot Ungur ori în țeară ori în străinătate. În tot locul dă probe de cavalismul național. Așa a făcut și Dr. Grubicz László în Cairo — dar' a pățit-o. În calitate sa de jude delegat din partea Austro-Ungariei la tribunalul mixt din Cairo, cu ocazia unei pertractări a zis unui avocat grec, că e «ridicol». În urma acestei expresii vătămătoare toți advocații au părăsit sala și juriul juzilor s'a retras. S'a luat hotărîrea, ca pe dl Grubicz să-l boicoteze, până-cînd nu va da deplină satisfacție. Mai interesant este, că un alt Ungur, Tolnay Manó a aranjat pentru Grubicz o deputație monstră, care se-i exprime respect și astfel se-l reabilitaze!

**Știri mîerunte.** Ungurii din jurul Sighișoarei fac pregătiri ca să sîrbeze cu alaiu ziua de 30 Iulie, cînd se împlinesc 50 de ani dela moartea lui Petőfi.

— Moșneagul de 70 de ani, Ioan Lazar din Tarcea, s'a puscat pe mormîntul soției sale.

— Fata directorului de bancă din Uj-Verbász s'a sinucis. Abia era de 16 ani și deja o dragoste nefericită i-a dat arma în mână!

— Academia militară de medicină din St.-Petersburg își sîrbează la vară iubileul de 100 de ani dela înființare.

— Ziua de tîrg din Sebeșul-săsc, care cade pe Duminică, 29 I. c. cu concesiuina ministrului, se va ține în ziua următoare, Luni, în 30 I. c.

La

Abonament lunar

pentru

Februarie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA“.

## Mai nou.

Ex-lex.

Congregația comitatului *Heves* a hotărît în ședința de azi, să trimită reprezentanți la dietă, în care să protesteze în contra dreptului ce 'și-l arogă guvernul de a pute încasa dări, de a înrola recruți și de a pute disolva dieta, după-cum se laudă. Toate drepturile acestea guvernul nu le mai are. Ergo — se plece.

### Din Budapesta.

*Bánffy* și *Széll* au sosit dela Viena. Se afirmă că coroaana a acceptat toate propunerile lui *Széll*. Provisorul este a se vota guvernului actual, care apoi se va retrage, pentru a face loc unui cabinet *Széll*. Presumptivul ministru-president *Széll* a conferat astăzi cu toți șefii partidelor opoziționale.

## Tribuna Literară.

### „TEORIA DRAMEI“

de

Dr. Iosif Blaga.

Eată o carte, putem zice unică în felul ei în literatura didactică română.

Autorul a lăpădat jugul rutinei; nu s'a mulțumit să compileze sau să traducă din tratate de poezie germane sau franceze, ci a pus în opera sa rezultate ale propriei meditațiuni și propriei munci.

„Tratatul introductiv“ despre *frumos* și *artă* merită să fie citit nu numai de elevi ai școalelor secundare, ci și de adulți cari ar vrea să-și formeze o noțiune limpede despre legile și esența estetice.

Dl Dr. Blaga este un partisan al estetice *empirice* — de jos în sus, cum o numește *Fechner* — cum de almin-trelea trebuie să fie ori-ce om în curent cu cercetările moderne pe acest teren. D-sa s'a inspirat în primul rînd de lucrările marelui premergător al estetice experimentale pe care l-am numit; apoi de lucrările lui *Kirchmann*, *Taine*, etc.

Firește, în cele câteva pagini din cari constă tratatul introductiv ar fi fost cu neputință să se expună în mod sistematic metoda și legile estetice pe base experimentale; de aceea autorul a fost silit să se mulțumească a da definiții concise, urmate de exemple lămuritoare. Cu toate acestea, așa concis cum e, tratatul e luminos și foarte instructiv.

Eată cum definește autorul sentimentul *frumosului*:

„Plăcerea produsă de lucruri frumoase e de altă natură (decît plăcerea produsă de lucrurile *bune*, *adeverate*, etc.) Adică e o plăcere încântătoare fără conștiința imediată a interesului, care ne leagă pe noi oamenii de lucrurile ne impresionează ca frumos. Ne place o floare, o pictură, o muzică, etc. fără a simți cu conștiință interesul, care ne leagă de acea floare, pictură, muzică, ele ne plac *desinteresat*, cum se zice“.

Vedem din această definiție, că baza psihologică a frumosului este *utilul*, însă suflul nostru recunoaște în mod instinctiv esența utilă a frumosului. „Frumosul ne place fără-ca în momentul acela chiar să ne vie la conștiință aprecierea suflului. Numai dacă după trecerea impresiei raționăm cu mintea și nu dăm seama în mod științific de baza și de cauza plăcerii, observăm că ce se zice *frumos stă în legătură cu baza existenței și a progresului omenirii* — și că ne place tot ce e *priniicios acestor momente, ear' ce e nepriniicios ne displace*“.

În chestia *forme* și a *ideei* eată ce crede autorul:

„La *frumos* nu ne place numai *forma*, cum s'ar crede la aparență, ci *ideea exprimată în forma sa potrivită*. Ochii mari nu ne plac numai pentru forma lor, ci ne plac fiindcă exprimă inteligentă și sinceritate. Dar' noi ne deprindem a vedea frumosul legat de anumite forme și uritul de altele, și apoi ni-e destul să vedem forma ca să ne dăm verdicțul, dacă lucrul ce l-am văzut e frumos ori urit“. Dar' adesea aparențele înșală, adaugă autorul.

„Ideea este dar' lucrul de căpetenie și la idee vine de se potrivește apoi

haina sa, forma. *Nici chiar simetria nu ne place numai pentru forma ei, ci fiindcă se exprimă în acea formă ordine, regularitatea, condițiuni esențiale pentru viață*“.

În diferite capitole ale „tratatului introductiv“ autorul se ocupă: de clasificarea *frumosului în frumos real și frumos artistic*, apoi în *sublim, frumos obicînit și comic*; de mijloacele artei cari sînt sensibilisarea (materialul diferitelor arte) și *idealizarea* (în înțelesul scoaterii în relief a caracterului dominant); în fine de *menirea și efectul artei*.

Cartea propriu zisă, *Teoria dramei*, este alcătuită din patru mari părți: *Fondul dramei în genere, Diferitele genuri de poezie dramatică, Technica dramei și Originea și dezvoltarea istorică a dramei*.

E imposibil să indicăm măcar într'un articol de ziar bogăția de idei și de observații juste îngrămădite, însă în mod sistematic, în această carte. Ne vom mulțumi să spunem câteva cuvinte asupra metodei urmate de autor în expunerea subiectului său.

D-sa procedează și aci de jos în sus, dela experiență la formula abstractă; din examinarea unor capod'opere dramatice universal recunoscute, trage norme cari trebuie observate în poezia dramatică.

Așa în expunerea teoriei *tragediei*, autorul pornește dela „*Macbeth*“ al lui Shakespeare; pentru teoria *comediei* ia ca obiect de analiză „*Conul Leonida*“ al dlui Caragiale; în ceea-ce privește *drama propriu zisă*, „*Stălpii societății*“ a lui Ibsen servește de pildă. (În paranteză, Dr. Blaga se scusă, că n'a luat toate pildele din literatura dramatică română, — însă 'i-a fost imposibil să înlocuiască pe Shakespeare și Ibsen...)

Ca să sîrșesc voui spune, că cartea de care e vorba este cursul propus de dl profesor Dr. Blaga în clasa VII. a liceului din Brașov, unde se prevede în programul limbii române, *teoria dramei*.

Cartea dlui Dr. Blaga merită să fie călduros recomandată celor competenți, pentru a fi introdusă și la noi în învățămîntul secundar.

Este o lucrare conștientioasă și inteligentă. (Drapelul).

### Bibliografie.

#### „Liga Română“ despre

#### „Zarand și Munții-Apuseni“.

„Liga Română“ scrie:

„Zarandul și Munții-Apuseni ai Transilvaniei“. Descriere de *Silvestru Moldovan*, cu 9 ilustrațiuni și oschiță. Sibiu, 1898.

Dl *Silvestru Moldovan* este cunoscut publicului iubitor de literatură geog. și etnografică, prin scrierile sale: *Țeara-Noastră*, precum și prin alte lucrări literare.

Cartea anunțată aici cuprinde pe 303 pagini o plastică și atractivă descriere pitorească a *Munții-Apuseni*, patria Moților și tărîmul revoluțiunilor române ale lui *Horia, Cloșca și Crișan*, și *Iancu*, precum și a întinsului județ al *Zarandului*.

Autorul a călătorit însuși prin mai toate numeroasele regiuni și localități pe cari le descrie, așa că cetitorul se alege din această lectură nu numai cu folositoare cunoștințe de orografie, topografie, ci și cu impresiuni de călătorie. Limba e pretutindenea o românească impecabilă, ușoară, curgătoare. Ilustrațiunile sînt bine alese și bine executate; ele contribuiesc foarte mult a da viață scrierii.

Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante, din mai multe puncte de vedere. Dl *Silvestru Moldovan* a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce într'adever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Noi din parte-ne, o recomandăm cu căldură tuturor celor-ce vor se cunoaște acea țeară, în care se petrece chestiunea națională, acea țeară, spre care mil de priviri sînt îndreptate în zăre, spre care zeci și zeci de mii de inimi românești bat cu atîta dor, cu atîta nerăbdare...!

Până una alta, să o studiem serios, căci ea merită atîta atențiune din partea noastră. Ea ar merita mai mult chiar: Cetind cartea dlui *Moldovan*, stai

și admiri mereu rara frumseță naturală a Ardealului, și te miri, că se găsească atît de puțini Români la noi, cari se țin leagă, câte plăceri și învățăminte ar avea pentru ei căte excursiune în acele fermecătoare regiuni locuite de frați de ai noștri.

Să sperăm, că această scriere va avea darul să îndemne pe mulți dintre noi a visita în mod sistematic mîndra Transilvanie.

La „*Tipografia*“, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vînzare următoarele noutăți musicale:

| Titlu                                                                                                  | Preț per 100 chilogr. | Preț per 100 chilogr. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu                                               | 75                    | 9.85                  |
| Tănașuța. Cântec popular pentru voce și pian de Costache Molnar                                        | 75                    | 10.05                 |
| Hora înfrîngerii pentru piano de P. G. Nitescu                                                         | 75                    | 10.10                 |
| La tîne copiliță dragă. Romanță de Dorianu                                                             | 75                    | 10.15                 |
| Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann                                     | 75                    | 10.20                 |
| La blondine. Polca mazuza pentru piano de Sigismund Paulmann                                           | 75                    | 10.25                 |
| Turda. Marș patriotic de Paulmann                                                                      | 75                    | 10.30                 |
| Hora reginei. De Sig. Paulmann                                                                         | 75                    | 10.35                 |
| Serba păpușelor. De Sig. Paulmann                                                                      | 75                    | 10.40                 |
| Marș tîrsoasă. De Sig. Paulmann                                                                        | 75                    | 10.45                 |
| Intermezzo pentru piano de M. Capșa                                                                    | 75                    | 10.50                 |
| Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo                                                              | 75                    | 10.55                 |
| Serba oficerilor. De C. Dimitrescu                                                                     | 75                    | 11.00                 |
| La fille du Marin Vals de Ivanovici                                                                    | 75                    | 11.05                 |
| Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps                                                               | 75                    | 11.10                 |
| Liniste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide                                                    | 75                    | 11.15                 |
| Am plîns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo                                             | 75                    | 11.20                 |
| Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo                                         | 75                    | 11.25                 |
| Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi                                                        | 75                    | 11.30                 |
| Institutele-Unité. Vals pentru piano de Carol Decker                                                   | 75                    | 11.35                 |
| Serba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu                                                  | 75                    | 11.40                 |
| Serba mirilor. De Const. Dimitrescu                                                                    | 75                    | 11.45                 |
| Iubileul. Marș de Gh. Fontino                                                                          | 75                    | 11.50                 |
| Surorii. Horă de Gh. Fontino                                                                           | 75                    | 11.55                 |
| Elisa. Polca franceză de G. Ionescu                                                                    | 75                    | 12.00                 |
| Zéphir. Polca mazuza de G. Ionescu                                                                     | 75                    | 12.05                 |
| Souvenir de Zürich. Polca mazuza de Anton Kneisel                                                      | 75                    | 12.10                 |
| Pas de quatre original. De Mayer Lutz                                                                  | 75                    | 12.15                 |
| Gavotte de la Princesse „Marie“ de Michel Margueritescu                                                | 75                    | 12.20                 |
| Al plîns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu                         | 75                    | 12.25                 |
| Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu                                                                      | 75                    | 12.30                 |
| Pictoriilor. De E. I. Alexandrescu                                                                     | 75                    | 12.35                 |
| Un fir electric. De E. I. Alexandrescu                                                                 | 75                    | 12.40                 |
| L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu                                              | 75                    | 12.45                 |
| De Brăila à Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu                                                 | 75                    | 12.50                 |
| Serba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan                                                | 75                    | 12.55                 |
| Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de J. D. Burlan                                               | 75                    | 13.00                 |
| I. Villacrose. De ce 'mi-ai zis odinioară, romanță                                                     | 75                    | 13.05                 |
| Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano I. Paschill. L'Amicé, vals | 75                    | 13.10                 |
| R. van Saanen, cîvinte de M. Eminescu                                                                  | 75                    | 13.15                 |
| Doina codrului                                                                                         | 75                    | 13.20                 |
| Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, serbă pentru piano                                               | 75                    | 13.25                 |

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postale încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

„*Naționalitatea*“. Societatea noastră „*Tipografia*“ a scos într'o elegantă broșură interesantă studiul de *Max Nordau* despre „*Naționalitate*“. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri limbajul frumos în care „*Rosmarin*“ al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „*Tribuna*“ s'a publicat mai întîiu. Vorba era numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atîta număr de ziar, ci să fie colectate într'un mînușchiu, mai accesibil la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „*Tipografia*“ cînd a retipărit articolul din „*Tribuna*“ în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărită frumos pe hîrtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „*Tipografia*“ societate pe acțiuni în Sibiu.

### Teatru orașenesc în Sibiu.

Mercuri, 25 Ianuarie n.

Mathias Gollinger.

Comedie în 4 acte, de O. Blumenthal și M. Bernstein.

Începutul la 7 ore seara.

### Societă în Sibiu

În 23 Ianuarie n. 1899

Hotel „*Impăratul Romanilor*“: Luisa Mild, avertiză din Petersburg; Szöllösy, fabricant din Odoheul-săsc; Horovitz, antreprenor din Cluj; Teisanu din Căneni, Neuroth din Viena, ingineri; Leicht, Grünner, Hessinger, din Viena, Deutsch, Negruss, Gellert, din Budapesta, Lang din Timișoara, Sliaszyn din Brünn, Halthrich din Reghinul-săsc, Tunariu din Sinaia, Roth din Reichenberg, comercianți.

Hotel „*Neuritur*“: Szöllösy, comerciant din Budapesta.

Hotel „*Meltzer*“: Machat, notar din Naș; Binder, inspector din Budapesta; Schimek, croitor, Bentum, Zelechovsky, din Viena, volajori; Burz, rector din Ruși; Löffler, comerciant din Porumbacu-de-jos.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 21 Ian. n. 1899

| Sămînțe                   |                    | Calitatea<br>per hect. | Prețul per<br>100 chilogr. | Calitatea<br>per hect.     | Prețul per<br>100 chilogr. |
|---------------------------|--------------------|------------------------|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
|                           |                    | dela                   | până                       | dela                       | până                       |
| Grâu                      |                    |                        |                            |                            |                            |
| Bântănesc nou             | 75                 | 9.85                   | 9.95                       | 76                         | 10. —                      |
| Grâu de Tisa              | 75                 | 10.05                  | 10.15                      | 76                         | 10.25                      |
| Grâu de Pesta             | 75                 | 10. —                  | 10.10                      | 76                         | 10.15                      |
| Grâu de Alba-Reg.         | 75                 | 10.05                  | 10.15                      | 76                         | 10.25                      |
| „ „ Bacica                | 75                 | 10.15                  | 10.2                       | 76                         | 10.30                      |
| Grâu ung de Nord          | 75                 | —                      | —                          | 76                         | —                          |
| Sămînțe<br>vechi ori noue |                    | Soiul                  |                            | Calitatea<br>per hect.     |                            |
|                           |                    |                        |                            | ero ul per<br>100 chilogr. |                            |
|                           |                    |                        |                            | dela                       | până                       |
| Săcară                    | prima              | 70-72                  | 8.5                        | 8.2                        |                            |
| Orz                       | de nutreț          | 60-62                  | 6.10                       | 6.40                       |                            |
| „                         | de vînare          | 62-64                  | 4.70                       | 7.50                       |                            |
| „                         | de bere            | 64-66                  | 7.70                       | 8.50                       |                            |
| Ovăz                      | —                  | 59-61                  | 5.70                       | 6.05                       |                            |
| Cucuruz (porumb)          | băntă              | —                      | 5.5                        | 5.60                       |                            |
| „                         | de alt soi         | —                      | 5.50                       | 5.55                       |                            |
| Maiz                      | —                  | —                      | —                          | —                          |                            |
| Hrișcă                    | —                  | —                      | 4.25                       | 4.50                       |                            |
| Grâu                      | Mart-Apr.          | 9.49                   | 9.49                       |                            |                            |
| Cucuruz                   | Sept-Oct.          | 4.85                   | 4.85                       |                            |                            |
| Ovăz                      | Maui-Iun.          | 5.75                   | 5.75                       |                            |                            |
| „                         | Iulio-Aug.         | —                      | —                          |                            |                            |
| „                         | Mart-Apr.          | —                      | —                          |                            |                            |
| „                         | Oct.               | —                      | —                          |                            |                            |
| rădăcine diverse          |                    | Soiul                  |                            | Cantitat                   |                            |
|                           |                    |                        |                            | dela                       | până                       |
| Săm. de trif.             | Lucernă ungurească | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | rogie              | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | rașinat            | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | de la Pesta        | —                      | —                          | 55.50                      | 56. —                      |
| „                         | de la țeară        | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | svântat            | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | afumat             | —                      | —                          | 58.50                      | 59. —                      |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |
| „                         | —                  | —                      | —                          | —                          | —                          |

# „CONCORDIA“

societate comercială pe acții, Sibiu.

Filială în Făgăraș en gros și detail.

Deposite en gros Căneni (România) și Alba-Iulia.

Brânza de coloniale.

Zăhar, cafele fine, delicatose de saison și brânzături de tot felul, chocoladă și cacao, ciainuri (thea) veritabile și bisquits fini, precum și pesmeți, romuri veritabile de Jamaica și Cuba cognacuri adevărate franțuzești și indigene.

Mare deposit de vinuri naturale indigene dela 40 cr. litru în sus.

Vinuri veritabile de Bordeaux, Malaga, Madeira, Oporto și Xeres, champagne franțuzească adevărată precum și indigenă. Liqueruri străine și din țeară. Țuică bețrână, sligoviță, țescovină și rachiu de trebere.

Mare deposit de făină de Bănat excelentă.

Deposit bine asortat de ape minerale.

Iere moi și proaspete. Iere roșii. Rahat de „Bellavista“. Halva. Luminări de ciară, stearină, parafină și de seau. Singurul deposit al fabricii de luminări de stearină Moessner & Mersing din Galați (România).

Brânza de textil și manufactură.

Mare deposit și bine asortat în țesături de in și bumbac, pichet, barchent (de vară și de iarnă).

Garnituri de masă, serviete și prosoape.

Basmale veritabile de Irlanda. — Șifon, Oxford, Orelon, Pânzături.

Bumbacuri de împletit, croșetat și brodat.

Lână răscuită și bircă.

Mătăsuri de cusut și brodat în culori veritabile dela Dollfus-Mieg & Co. Mülhausen i/E., cea mai renumită din lume.

Cămeși pentru bărbați și pentru turiști. Gulere, mangete și cravate.

Mare sortiment de ciorapi pentru bărbați, dame și copii.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco. [2850] 7—

„Tipografia“, societate pe acț. în Sibiu.

Portretul

lui

**Dr. Gregoriu Silași,**

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. se trimite francat pentru 25 cr.

Librăria „Tipografia“, soc. pe acțiuni.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

**POVEȘTI DIN POPOR**

adunate de

**Ioan Pop-Retegeanu.**

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

## Lemne uscate de fag!

Ofer p. t. publicului lemnele mele de fag, recunoscute de cea mai frumoasă și mai bună calitate și anume: [19] 8—8

I-a, care mai înainte au costat 13 fl., acum costă 12 fl., în 3 tăiate 14 fl.

II-a, care mai înainte au costat 12 fl., acum costă 11 fl., în 3 tăiate 13 fl.

per stângin metric — duse acasă.

Cu stimă

**Eduard Zimmermann,**  
Bahngasse 14.

Subscria îmi permit a mă recomanda cu executarea ireproșabilă a frisurei de mirese, bal și serate, cu aranjatul de frisure rococo și istorice, precum și cu sulemenitul feței. [18] 8—10

Cu distincție stimă

**Leopoldine Nikesch n. Spreder,**

friseră de Viena,

Sibiu, Piața Hermann nr. 8.

(Promenada-Bretter).

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

## „Istoria Transilvaniei“

de

**George Barițiu.**

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — gese florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

## Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Lanou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

**Țeara-Noastră,**

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murșului, apoi

**Zarandul și Munții-Apuseni,**

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate zările noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Di Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce intrădevăr se simția la noi. Sperăm, că publicul cititor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

**Al. Vlăhuță,**

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896,

2 volume à 32 cr. . . . . 64 cr.

„Din goana vieții“, ediția III. (1895) . . . . . fl. 1.75.

„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr

„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 . . . . . fl. 1.25

„Cel mai nou volum de nuvele:“

„În vîltoare“, nuvele, editura Milosescu 1896 . . . . . fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

**OPURI și BROȘURI**

Placate

**BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE**

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit

de cuverte, cerneală, recușite de scris, ceară de pecetluit etc.

Comande din afară

se efectuează repede.

Bilete de vizită  
după plac și cerere

Biblioteca populară a „Tribunei“

Diferite cărți științifice și literare

Elegant legate sau broșurate.

Prețuri foarte moderate.

Mare deposit

de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină de epistole cu picuri în casete.

Dicționar

român-german și german-român.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu.

Strada Poplăcii Nr. 15.